

พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของ นักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร Violence Behavior : A Case Study of Quarrel's Vocational Student in Bangkok

ณัฐราภรณ์ โสภณทัต*

■ บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยา ครอบครัว และชุมชน การคบเพื่อนที่กระทำผิดและปัจจัยค่านิยมการใช้ความรุนแรง ในสถาบันมีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง และเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของสถาบันอาชีวศึกษา ภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีหรือเคยมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ในการทะเลาะวิวาท จำนวน 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจก ค่าความถี่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Independent t-test) และการวิเคราะห์ถดถอย พหุแบบเชิงชั้น (Hierarchical multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ระดับพฤติกรรม การใช้ความรุนแรง ได้แก่ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่ กระทำผิด โดยวิเคราะห์ผ่านปัจจัยค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน ซึ่งส่งผลทำให้ปัจจัยทั้ง 2 ด้านนี้มีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชน

* นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อนำมาวิเคราะห์นั้นพบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงแต่เมื่อนำมาวิเคราะห์ผ่านปัจจัยค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน นั้นพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชนไม่มีความสัมพันธ์ทางตรงแต่มีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง โดยปัจจัยทั้ง 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงกรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทได้ร้อยละ 57.3 จากการศึกษาในระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (=2.77) และจากการศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน พบว่า ค่า p มีค่า 0.58 (มากกว่า 0.05) ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล (= 2.73) และเอกชน (= 2.78) จึงไม่มีความแตกต่าง

คำสำคัญ : พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง / การทะเลาะวิวาท / อาชีวศึกษา

■ ABSTRACT

This research intended to explore the psychological factors, family and community, students' association with mischievous friends and the relationships between the popular use of violence in the institution and violence behavior. In addition, the comparative studies on violence behavior during quarrels among 400 private and public vocational students were done to analyze data with the Distribution of

frequency, Percentage, Mathematical mean, Standard deviation, including the Independent t-test and the Hierarchical multiple regression analysis.

The research findings derived from the analysis on the popular use of violence in the institutions revealed that factors relating and predicting violence behavior were psychological and association with mischievous friends. These 2 factors related directly and indirectly with the violence behavior. As for family and community factors, the findings revealed the severity of violence. Nonetheless, the analysis engaging the popular use of violence in the institution indicated that family and community related indirectly, but not directly with the severity of violence. All 3 factors could predict the severity of violence from the case study by quarrel's vocational students as high as 57.3%, whereas the violence behavior remained at moderate level(=2.77). The comparative study on violence behavior among the vocational students in both private and public sectors indicated p value 0.58 (higher than 0.05). Then, the differences in violence behavior were unfounded between the public vocational institutions (= 2.73) and private vocational institutions (= 2.78).

KEY WORDS: VIOLENCE BEHAVIOR / QUARREL / VOCATIONAL SCHOOLS

■ บทสรุปงานวิจัย

หลักการและเหตุผล

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อคนในสังคมก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งปัญหาความขัดแย้ง การใช้ความรุนแรง ก็เป็นปัญหาหนึ่งที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง ปัญหานี้ถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญระดับชาติ เราจะพบว่าเหตุการณ์ความขัดแย้งที่มีความรุนแรงจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การท่องเที่ยว ฯลฯ ปัญหานี้เป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายพยายามร่วมกันแก้ไขเพื่อลดปัญหาเหล่านี้ และส่งผลกระทบต่อทางลบที่น้อยที่สุด

ปัญหาความรุนแรงทุกวันนี้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความรุนแรงในเยาวชนที่เป็นทรัพยากรบุคคลที่ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพในอนาคต เพื่อก้าวเข้าไปรับผิดชอบสังคมในอนาคต ปัญหานี้เป็นปัญหาอาชญากรรมร้ายแรงทำลายความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยส่วนร่วม ปัญหาความรุนแรงที่เห็นได้ชัดและกำลังทวีความรุนแรงมากขึ้น คือ การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของเยาวชน (จิรพัฒน์ พรหมสิทธิ การ, 2543) โดยรูปแบบของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นได้มีการพัฒนาความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ มีการใช้อาวุธที่รุนแรง เช่น อาวุธปืนหรืออาวุธมีด วัตถุระเบิด อาวุธปืนปากกา การดัดแปลงอุปกรณ์การเรียนมาใช้เป็นอาวุธ การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของเยาวชนที่ทวีความรุนแรง

มากขึ้น (โกศล ศุภวงศ์, 2526 อ้างถึงใน เสน่ห์ เสถียรพงศ์, 2540) ส่วนมากเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทในแต่ละครั้งมักจะมีผู้บาดเจ็บหรือแม้กระทั่งเสียชีวิต และรูปแบบการทะเลาะวิวาทนั้นมักจะเกิดขึ้นในที่สาธารณะ เช่น ห้างสรรพสินค้า ป้ายรถประจำทาง บนรถประจำทาง เวทีคอนเสิร์ต โต๊ะสนุกเกอร์ ตลาดหรือบริเวณหน้าโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไปได้รับบาดเจ็บไปด้วย (รุจิราพร หงส์ทอง, 2550)

สถิตินักเรียน/นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทจากกองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่ พ.ศ.2553-2555 จะเห็นได้ว่าในปีพ.ศ.2553 มีจำนวนนักเรียน/นักศึกษาทะเลาะวิวาทถึง 2,662 ครั้ง ปีพ.ศ.2554 มีจำนวนนักเรียน/นักศึกษาทะเลาะวิวาท 2,017 ครั้ง ที่มีจำนวนลดลงอาจเนื่องมาจากการเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ในช่วงปลายปี และปีพ.ศ.2555 (ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 16 สิงหาคม) มีจำนวน 1,222 ครั้ง

และยังมีสถิตินักเรียน/นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท สถานีตำรวจที่เกิดเหตุมากที่สุด (ปีพ.ศ.2555) จากกองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีดังนี้ สถานีตำรวจบางเขน จำนวน 57 ครั้ง สถานีตำรวจหัวหมาก จำนวน 51 ครั้ง สถานีตำรวจมีนบุรี จำนวน 47 ครั้ง สถานีตำรวจคลองตัน จำนวน 45 ครั้ง สถานีตำรวจท่าข้าม จำนวน 45 ครั้ง สถานีตำรวจบางขุนเทียน จำนวน 43 ครั้ง สถานีตำรวจประเวศ จำนวน 42 ครั้ง สถานีตำรวจภาษีเจริญ จำนวน 38 ครั้ง สถานีตำรวจราชบุรีบูรณะ จำนวน 38 ครั้ง

และสถานีตำรวจลาดพร้าวจำนวน 35 ครั้ง จากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากและเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังไม่สามารถหามาตรการป้องกันและแก้ไขได้อย่างชัดเจน ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งในด้านความปลอดภัยของชีวิต ความเสียหายต่อทรัพย์สินสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อตัวเยาวชนเหล่านั้นในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการศึกษา หรือในด้านสุขภาพจิตของเด็กที่อาจจะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งอาจจะนำไปสู่การเป็นอาชญากรในที่สุด หากปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขอย่างถูกวิธี (เฉลย คงปริพันธ์, 2544)

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษามีความรุนแรงและยังส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก หากปัญหานี้ยังไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งที่ประเมินได้และไม่ได้สูงมากยิ่งขั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะได้นำเอาผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลหรือแนวทางในการหาสาเหตุหรือที่มา โดยการทำความเข้าใจและทราบถึงที่มาของปัญหาอย่างเจาะจงมากขึ้น และนำไปสู่มาตรการการป้องกัน แก้ไข รวมถึงลดความรุนแรงของปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอีกด้วย

■ วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยา ครอบครัว และชุมชน การคบเพื่อนที่กระทำผิด และด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบันว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครของสถาบันศึกษาภาครัฐและเอกชน

■ ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน

1.1 ความหมายการทำความผิดของเด็กและเยาวชน

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2551 พบว่าเด็กมีอายุระหว่าง 10 ปี ถึง 14 ปี และเยาวชนมีอายุระหว่าง 14 ปี ถึง 18 ปี (สุณีย์ กัลยะจิตร, 2556)

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มาจากคำว่า Juvenile Delinquency ซึ่งในภาษาไทยมีการแปลความหมายที่แตกต่างกัน คำว่า “ยูวอาชญากร” ใช้ในสมัยก่อน แต่มีความรุนแรงเกินไป จึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “การกระทำผิดของ

เด็กและเยาวชน” ความหมายของคำนี้ก็กว้างมาก ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีคำจำกัดความที่แน่ชัด จะมีลักษณะและแตกต่างกันในแต่ละสังคม พฤติกรรมที่ส่วนใหญ่ถูกมองว่าไม่ดีสำหรับเด็กและเยาวชน หรือไม่ก็เป็นไปตามบรรทัดฐาน ค่านิยมของสังคมจะถือว่าเป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (สุณีย์ กัลยะจิตร์, 2556)

1.2 แนวคิดและทฤษฎีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

1) ด้านร่างกาย (Biology) Casare Lombroso อธิบายว่า อาชญากรรมนั้น เป็นลักษณะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม รูปร่างของร่างกาย ลักษณะกะโหลกศีรษะของอาชญากรจะมีลักษณะโดยเฉพาะ คือ จะผิดแผกไปจากบุคคลธรรมดาทั่วไป จากทฤษฎีนี้จะเห็นได้ว่าลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิด เยาวชนที่กระทำผิดก็จะมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างออกไปจากเยาวชนที่ไม่กระทำผิด ซึ่งทฤษฎีนี้ก็ยังมีน้ำหนักไม่มากพอที่จะนำมาอ้างอิงถึงสาเหตุการกระทำ ความผิดของเด็กและเยาวชน

2) ด้านจิตวิทยา (Psychology) Freud (1965) เสนอทฤษฎีจิตวิเคราะห์ เชื่อว่าการประกอบอาชญากรรมเป็นการแสดงออกของสัญชาตญาณที่ขาดการควบคุม ซึ่งทฤษฎีนี้ได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็นสามส่วน ได้แก่ Id, Ego และ Super ego ซึ่งการขัดแย้งระหว่างส่วนต่าง ๆ จะก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือการประกอบอาชญากรรมได้ง่าย (จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ, 2543)

3) ด้านสังคม (Social)

(1) ทฤษฎีการเลียนแบบ (Theory of Imitation) นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชื่อ Tarde ระบุว่าอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นมิได้เกิดขึ้นตามลำพัง แต่มีเทคนิคของการกระทำผิดที่คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นตามมาด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมเป็นการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง ซึ่งการเลียนแบบนี้บางอย่างก่อให้เกิดอาชญากรรม โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่เป็นวัยกำลังค้นหาอัตลักษณ์ เป็นวัยที่ต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูง กลุ่มเพื่อนที่เป็นพรรคพวกเดียวกัน จึงต้องมีทิศทางของพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน ดังนั้นเยาวชนจึงเรียนรู้ว่าหากการเลียนแบบพฤติกรรมให้เหมือนเพื่อนจึงจะได้รับการยอมรับในกลุ่ม

(2) ทฤษฎีติดตรา (Labeling Theory) เป็นการอธิบายถึงขบวนการที่มีผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแปรเปลี่ยนไปเป็นอาชญากรรมหรือเบี่ยงเบนไปว่าไม่มีพฤติกรรมใดที่เป็นพฤติกรรมอาชญากรได้อย่างแท้จริง แต่ที่มีพฤติกรรมอาชญากรเป็นเพราะสังคมกำหนดหรือตราหน้าให้บุคคลเป็นอาชญากรได้ เพราะมีผลพื้นฐานของพฤติกรรมที่กระทำผิดและถูกติดตราในกระบวนการยุติธรรม (Scharg, 1971)

(3) ทฤษฎีความผูกพันต่อสังคม (Social Bond Theory)

1. ความรู้ สึกผูกพัน (Attachment) หมายถึง ความรู้สึผูกพันหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Superego or Conscience) อันเป็นความรู้สึกที่มีการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนอื่นหรือของสังคมส่วนรวมมากกว่าตนเอง (Hirschi, 1969)

2. ความยึดมั่น (Commitment)

Hirschi (1969) ได้ให้ความหมายว่าประการแรก บุคคลในฐานะที่ต้องตัดสินใจถึงผลการกระทำหนึ่ง ทั้งเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น ประการที่สอง บุคคลนั้นจะต้องอยู่ในฐานะที่จะเลือกกระทำในลำดับความสำคัญก่อน ประการสุดท้าย จะต้องระมัดระวังและคำนึงถึงผลที่เกิดจากการตัดสินใจของเขา นั้นย่อมาหมายความว่าบุคคลพิจารณาแล้วเห็นว่าจะได้รับประโยชน์จากระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม คือก่อนการตัดสินใจที่จะกระทำผิดก็จะมี การไตร่ตรองมาแล้ว (Hirschi, 1969)

3. ความเกี่ยวข้อง (Involvement)

ในกิจกรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับวิชาการ และไม่เกี่ยวกับวิชาการ ถ้านักเรียนทุ่มเทเวลาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทั้งสองด้านแล้วจะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดต่ำ คือกิจกรรมทั้งสองด้านของโรงเรียนมีค่าเชิงลบกับการกระทำผิด (Hidelang, 1973)

4. ความเชื่อ (Belief) คือ

Hirschi ไม่เชื่อว่าจะมีวัฒนธรรมย่อมาของผู้กระทำผิด (Delinquency Subculture) เพราะทฤษฎีการควบคุมของ Hirschi ยึดถือว่ามีแบบค่านิยมที่ใช้ร่วมกันอยู่ในกลุ่มหรือสังคมแม้มีการล่วงละเมิดบรรทัดฐานของสังคม

(4) ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential association Theory)

Sutherland และ Cressey (1987)

ได้อธิบายเหตุผลที่ว่า ทำไมคนเราถึงกล้ากระทำความผิด โดยทฤษฎีนี้กล่าวถึงการพบปะสังสรรค์ทางสังคมของคนเรา จะทำให้ได้รับการเรียนรู้คุณธรรม และพฤติกรรมต่าง ๆ ของ

ผู้อื่น การที่ผู้ใดจะรับเอาพฤติกรรมใดมาปฏิบัติขึ้นอยู่กับว่าผู้นั้นเลือกหรือมีโอกาสรับเอาพฤติกรรมแบบใดมาได้มากกว่ากัน (จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ, 2543)

Edwin H. Sutherland พิจารณามุ่งไปที่กลุ่มเพื่อน ประเภทของเพื่อนและลักษณะรวมทั้งพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน สาระที่น่าสนใจคือ ก่อนที่เด็กและเยาวชนจะคบเพื่อนที่กระทำความผิด ตนเองยังไม่มีความคิดโน้มเอียงที่จะกระทำผิด แต่เมื่อได้คบเพื่อนกระทำความผิดแล้วจึงได้เรียนรู้ค่านิยมทัศนคติ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มน้าวให้กระทำความผิดในที่สุดจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคน เห็นว่าการกระทำความผิดเป็นของธรรมดา (Sutherland, E. and D.R. Cressey., 1987)

(5) ทฤษฎีวิวัฒนาการของ (Subculture Theory)

Cohen กล่าวว่า โครงสร้างทางสังคม นั้น เป็นรากฐานของพฤติกรรมอาชญากรรม โดยเป็นตัวกีดกันไม่ให้เยาวชนจากชนชั้นต่ำของสังคมได้รับการยอมรับหรือได้สถานภาพทางสังคม เยาวชนเหล่านี้จึงเกิดอาการที่เรียกว่า “การถูกทอดถอนจากสถานภาพ” (Status Frustration) เมื่อเป็นเช่นนี้พวกเขาจึงตอบโต้ปรากฏการณ์ทางสังคมนี้โดยไปรวมตัวกันและสร้างวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ซึ่งมีลักษณะตรงข้ามกับวัฒนธรรมหลักของสังคม (Akers, 1994)

Cloward & Ohlin กล่าวว่า การกระทำผิดของแก๊งเยาวชนเกิดจากการถูกปิดกั้นโอกาสในการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของสังคม (ความร่ำรวย) และรูปแบบของการกระทำผิด

นั้นจะขึ้นอยู่กับลักษณะและสภาพของชุมชนที่เยาวชนที่เป็นสมาชิกของแก๊งอาศัยอยู่ เนื่องจากสภาพสังคมของชุมชนจะมีวิธีการและรูปแบบของการกระทำผิดกฎหมายที่แตกต่างกัน (Friedlander, 1947) (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2549)

(6) ทฤษฎีการควบคุมตนเองหรือทฤษฎีอาชญากรรมทั่วไป (Self-Control Theory or A General Theory of Crime)

Gottfredson and Hirschi เห็นว่าแนวโน้มในการกระทำผิดมิได้ทำให้คนเรากระทำผิดโดยตรง แต่แนวโน้มในการกระทำผิดจะส่งผลต่อการกระทำผิดก็ต่อเมื่อโอกาสในการกระทำผิดเปิดให้หรือเอื้ออำนวยให้แนวโน้มในการกระทำผิดนี้ Gottfredson and Hirschi เห็นว่าสามารถที่จะติดตัวคนเราตลอดไปยากที่จะเปลี่ยนแปลง (Shelley, 2000) (ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, 2554)

1.3 สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

1) ปัจจัยส่วนบุคคล

ด้านจิตใจ วัยรุ่นเป็นอีกวัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดในชีวิตของบุคคล เพราะเป็นวัยเชื่อมต่อระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ บางทีก็จะได้ชื่อต่าง ๆ กันว่า “วัยรุ่น วัยวุ่น วัยวิกฤตวัยหัวเลี้ยวหัวต่อหรือวัยพายุบูแคม” (Stress and Storm) ซึ่งหมายถึงมีความผันผวนทางอารมณ์ ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์มักเป็นอารมณ์ที่รุนแรง มีความกดดันสูง และถ้าวัยรุ่นสามารถดำเนินชีวิตผ่านช่วงนี้ไปอย่างราบรื่นไม่มีปัญหาที่ซับซ้อนมาก วัยรุ่นก็จะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ได้อย่างดีและสามารถ

ใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ แต่หากเป็นไปในทางตรงกันข้ามก็จะทำให้วัยรุ่นประสบความยุ่งยาก เพราะเป็นช่วงที่มีความสับสนทางด้านจิตใจมากที่สุดมากกว่าวัยอื่น ๆ (ทิพยวรรณ กิตติพร, 2550)

ด้านร่างกายการพัฒนาการทางด้านร่างกายของวัยรุ่นเป็นไปในแง่ของความเจริญงอกงามถึงขีดสมบูรณ์สูงสุดหรือสภาวะของการมีวุฒิภาวะ (Maturation) เพื่อให้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ความเจริญเติบโตทางร่างกายและพัฒนาการทางร่างกายในด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นภายในร่างกายของวัยรุ่นที่มักเกิดจากการทำงานของต่อมไร้ท่อซึ่งทำหน้าที่ผลิตฮอร์โมนต่าง ๆ ที่มีผลต่อจิตใจ อารมณ์ (ทิพยวรรณ กิตติพร, 2550)

ด้านการศึกษา วัชรพันธ์ ประดิษฐ์พงษ์ (2544 อ้างถึงใน วันเดิม มีความดี, 2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระดับการศึกษาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาทในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 พบว่าระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและปวส. มีทัศนคติต่อสาเหตุการก่อเหตุทะเลาะวิวาทใกล้เคียงกัน และสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอนุมานได้ว่า อยู่ในช่วงของวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายจิตใจค่อนข้างรวดเร็ว มีความคิดความอ่านรวดเร็วแต่ขาดความรอบคอบ และตอบโต้อย่างรุนแรงเมื่อไม่ได้รับความเป็นธรรมรักเพื่อนและต้องการให้ผู้อื่นยอมรับตนเอง ต้องการเป็นจุดเด่นและเป็นที่น่าสนใจของคนทั่วไป ถึงแม้จะเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็ตาม

2) ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวคือสถาบันแรกและเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่อบรมขัดเกลานิสัยปลูกฝังค่านิยม สั่งสอนให้รู้จักรับผิดชอบชีวิต การสอนให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม ถ้าเด็กถูกเลี้ยงมาในครอบครัวเช่นใด เด็กก็จะถูกอบรมสั่งสอนให้เป็นอย่างนั้น

3) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมที่เป็นอาชญากรรมมีการเรียนรู้ด้วยการคบหาสมาคม พบปะใกล้ชิด มีปฏิสัมพันธ์กันต่อเนื่อง อิทธิพลจากความสัมพันธ์กันจะทำให้เกิดการเรียนรู้มีผลเกิดขึ้นรุนแรงมากน้อยอย่างไร ขึ้นกับความถี่และกลุ่มเพื่อนจะมีมากเพียงใดในขอบเขตปริมาณและคุณภาพของความสัมพันธ์ที่บุคคลนั้นมีต่อกลุ่ม

1.4 ค่านิยม คือ สิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง (พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542)

2. สถาบันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

2.1 สถาบันทางสังคมได้แก่

1. ครอบครัว
2. สถานศึกษา
3. การคบเพื่อน
4. ชุมชนและสภาพแวดล้อม

2.2 องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1) กระทรวงศึกษาธิการได้แก่ มาตรการเชิงรุก, มาตรการต่อเนื่อง, มาตรการทางสังคม, มาตรการทางกฎหมาย

2) กองบัญชาการตำรวจนครบาล

■ วิธีการศึกษา

การวิจัย พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้จากหนังสือ รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ และข้อเสนอแนะ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. นำแนวความคิด ทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม หนังสือ รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์มาพัฒนาแบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมเนื้อเรื่องพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เลือกเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างกับนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีหรือเคยมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยจะกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ดังตารางต่อไปนี้

ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ขนาด ประชากร	ขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อน					
	±1%	±2%	±3%	±4%	±5%	±10%
500	-	-	-	-	222	83
1,000	-	-	-	385	286	91
1,500	-	-	638	441	361	94
2,000	-	-	718	478	333	95
2,500	-	1,250	769	500	345	96
3,000	-	1,364	811	517	353	97
3,500	-	1,458	843	530	359	97
4,000	-	1,538	870	541	364	98
4,500	-	1,607	891	549	367	98
5,000	-	1,667	909	556	370	98
6,000	-	1,765	938	566	375	98
7,000	-	1,842	959	574	378	99
8,000	-	1,905	976	580	381	99
9,000	-	1,957	989	584	383	99
10,000	5,000	2,000	1,000	588	385	99
15,000	6,000	2,143	1,034	600	390	99
20,000	6,887	2,222	1,053	606	392	100
25,000	7,143	2,273	1,064	610	394	100
50,000	8,333	2,381	1,087	617	397	100
100,000	9,091	2,439	1,099	621	398	100
> 100,000	10,000	2,500	1,111	625	400	100

จากขนาดประชากรจำนวน 138,383 เมื่อนำมาเทียบกับตารางการหาตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือความคลาดเคลื่อน 0.05% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

■ บัณฑิตพบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

การศึกษาครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 363 คนคิดเป็นร้อยละ 90.8 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 ซึ่งกำลังศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเอกชน จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 มีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.01- 3.00 จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา จำนวน 260 คนคิดเป็นร้อยละ 65.0 มีบิดาและมารดาเป็นผู้ปกครอง จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 สถานภาพการสมรสผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สมรส จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 และอาชีพผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละด้าน

จากการศึกษา พบว่า ด้านจิตวิทยา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.67 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านครอบครัวและชุมชน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.68 อยู่ในระดับปานกลางด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.64 อยู่ในระดับปานกลาง ด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรง

ในสถาบัน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.04 อยู่ในระดับปานกลางและระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด และด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบันที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

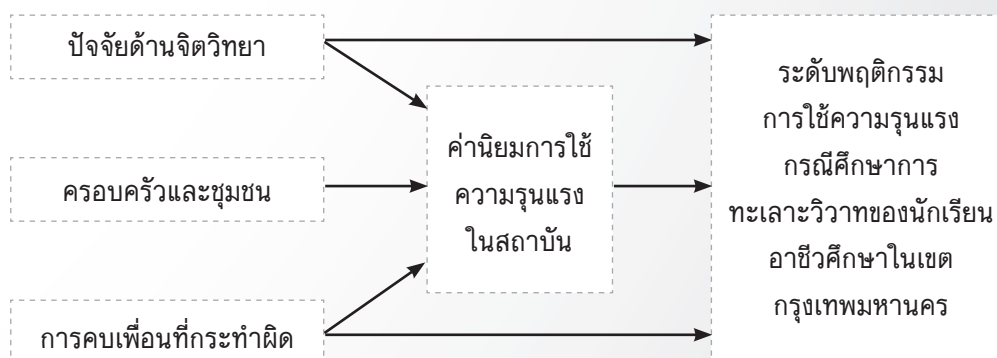
ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด ด้านจิตวิทยา ด้านครอบครัวและชุมชน มีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง แต่เมื่อมีการนำตัวแปรแทรกซ้อน คือ ปัจจัยด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน เข้ามาร่วมทำนายด้วย พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชนนั้นมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเพียงทางเดียว แต่ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิดและด้านจิตวิทยานั้นมีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมกับระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางผลการวิเคราะห์ และแผนภาพสรุปผลการวิเคราะห์

ตารางผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุเชิงซ้อน

ตัวพยากรณ์	b	Beta	R	R ²	R ² Change	t (df)	p
ขั้นที่ 1			0.677	0.459	0.459		
คบเพื่อน ๆ	0.571	0.547				11.208	0.000
จิตวิทยา	0.257	0.224				4.713	0.000
ครอบครัวและสังคม	-	-				- 2.334	0.020
ขั้นที่ 2	0.224	0.094	0.757	0.573	0.114		
คบเพื่อน ๆ	0.276	0.264				5.136	0.000
จิตวิทยา	0.145	0.127				2.923	0.004
ครอบครัวและสังคม	-	-					
	0.077	0.032				- 0.890	0.374
ค่านิยม	0.483	0.474				10.279	0.000
ค่าคงที่	0.392						

* P<0.05

แผนภาพ สรุปผลการวิเคราะห์

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปัจจัยด้านจิตวิทยา ด้านครอบครัวและชุมชน ด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด ด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน และระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ด้านจิตวิทยา พบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีค่าเฉลี่ย 2.73 อยู่ในระดับปานกลางและเอกชนมีค่าเฉลี่ย 2.66 อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับค่า P มีค่า 0.58 (มากกว่า 0.05) ปัจจัยด้านจิตวิทยาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชนไม่มีความแตกต่าง

2. ด้านครอบครัวและชุมชน พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีค่าเฉลี่ย 2.69 อยู่ในระดับปานกลาง และเอกชนมีค่าเฉลี่ย 2.68 อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับค่า P มีค่า 0.58 (มากกว่า 0.05) ปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชนไม่มีความแตกต่าง

3. ด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีค่าเฉลี่ย 2.52 อยู่ในระดับน้อย และเอกชนมีค่าเฉลี่ย 2.68 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งค่า P มีค่า 0.19 (มากกว่า 0.05) ปัจจัยด้านด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิด ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชนไม่มีความแตกต่าง

4. ด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน ด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัด

รัฐบาลมีค่าเฉลี่ย 2.98 และเอกชนมีค่าเฉลี่ย 3.05 อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับค่า P มีค่า 0.58 (มากกว่า 0.05) ปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชนไม่มีความแตกต่าง

5. ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีค่าเฉลี่ย 2.73 และเอกชน มีค่าเฉลี่ย 2.78 อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับค่า P มีค่า 0.58 (มากกว่า 0.05) ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชนไม่มีความแตกต่าง

■ บัณฑิต

การวิจัย พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยา ครอบครัวและชุมชน การคบเพื่อนที่กระทำผิด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งผลการศึกษสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยา ครอบครัวและชุมชน การคบเพื่อนที่กระทำผิด ค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน และระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อที่ 1 ตัวแปรด้านจิตวิทยาครอบครัวและชุมชน และการคบเพื่อนที่กระทำผิด มีความสัมพันธ์กับค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบันซึ่งส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรด้านจิตวิทยาเป็นตัวแปรที่แสดงถึงแรงขับภายในจิตใจ ที่ผลักดันส่งผลให้เกิดพฤติกรรมซึ่งบุคคลแต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน อยู่ที่ว่าคุณคนนั้นจะสามารถนำส่วนใดออกมาใช้ และเก็บส่วนใดเอาไว้ภายใน

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงทั้งทางตรงและทางอ้อมและสามารถพยากรณ์ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงได้ สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีนี้และเชื่อว่า การประกอบอาชีพกรรมเป็นการแสดงออกของสัญชาตญาณที่ขาดการควบคุม ซึ่งการขัดแย้งระหว่างบุคลิกภาพส่วนต่าง ๆ จะก่อให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือการประกอบอาชีพกรรมได้ง่าย (จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ, 2543) สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (2550) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของจิตภายในที่แบ่งเป็น 3 ส่วน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของเยาวชนโดยมาจากการสั่งสมสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ได้รับมาตั้งแต่เกิด ซึ่งบุคคลแต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน อยู่ที่ว่าคุณคนนั้นจะสามารถนำส่วนใดออกมาใช้ และเก็บส่วนใดเอาไว้ภายใน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎี ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self-Control) ที่กล่าวถึงการควบคุมตนเองจะสามารถทำได้ดีหรือไม่

ก็ขึ้นอยู่กับครอบครัว ว่ามีการดูแลเอาใจใส่อบรมสั่งสอนเพียงใด นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับโอกาสเอื้ออำนวย แต่ถ้าคนเรามีพลังอำนาจในการควบคุมตนเองมากก็จะมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดต่ำ แต่ในทางตรงกันข้ามหากคนเรามีพลังในการควบคุมตนเองน้อยก็มีแนวโน้มสูงที่จะกระทำผิด และสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมตนเอง (2550) กล่าวว่า วัยรุ่นคือวัยหัวเลี้ยวหัวต่อหรือวัยพายุบูแคม ซึ่งหมายถึงมีความผันผวนทางอารมณ์ ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์มักเป็นอารมณ์ที่รุนแรง มีความกดดันสูงทำให้วัยรุ่นประสบความยุ่งยากเพราะเป็นช่วงที่มีความสับสนทางด้านจิตใจมากที่สุดมากกว่าวัยอื่น ๆ

ซึ่งยังสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของ ธนพัฒน์ อัยวรรณ (2549) พบว่าด้านที่เป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาทสูงสุด คือด้านตัวนักเรียนเอง (= 3.25) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่เป็นสาเหตุของการทะเลาะวิวาทสูงสุด คือศักดิ์ศรีของนักเรียน รองลงมา คือการถูกขู่ข่มจากฝ่ายคู่อริ และการศึกษาค้นของนักเรียน ส่วนสาเหตุการทะเลาะวิวาทลำดับสุดท้ายคือการแย่งเพื่อนสาว และยังสอดคล้องกับ สุดาพร สิ้นประสงค์ (2550) ที่พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านสาเหตุจากตนเอง ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาท ด้านสาเหตุจากตนเองที่มีระดับความเห็นมากที่สุด คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางสภาพร่างกายและจิตใจ
2. นักเรียน นักศึกษา ต้องการสร้างจุดเด่นและ

ยอมรับในหมู่เพื่อนฝูง 3. ความคึกคะนองของนักเรียน นักศึกษาเอง

จากการพิสูจน์สมมติฐานโดยพิจารณาจากปัจจัยด้านจิตวิทยา แล้วนั้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยทางด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง โดยอธิบายถึงแรงขับภายในโดยมีปัจจัยรอบข้างเข้ามาสนับสนุนตั้งแต่บุคคลเกิดจนถึงปัจจุบัน และการที่บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรมย่อมเป็นผลมาจากการสั่งสมประสบการณ์ จากการเรียนรู้สิ่งรอบ ๆ ตัวเช่น การเลี้ยงดู สภาพแวดล้อม และสังคม เมื่อบุคคลไม่ได้รับการตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะเกิดแรงขับ ความต้องการภายในจิตใจที่ผลักดันให้แสดงพฤติกรรมเพื่อได้มาซึ่งสิ่งนั้น โดยบุคคลแต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน เพราะบุคคลแต่ละคนมีครอบครัว มีสภาพแวดล้อมที่ต่างกันไปและเนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เนื่องจากเป็นวัยที่คาบเกี่ยวช่วงเด็กและวัยผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของพัฒนาการ อาจส่งผลให้เกิดความกดดัน ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นวัยที่มีความซบซ้อน ซึ่งส่งผลถึงการแสดงพฤติกรรมได้เช่นกัน การคบเพื่อนที่กระทำผิด

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงทั้งทางตรงและทางอ้อมและสามารถพยากรณ์ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงได้ สอดคล้องกับทฤษฎีการเลียนแบบ (Theory of Imitation) การเลียนแบบเป็นการเรียนรู้ อย่างหนึ่ง การเลียนแบบบางอย่างทำให้เกิดอาชญากรรม

และอาชญากรรมจะแพร่ออกไปในลักษณะเดียวกับการแพร่ของแพชชัน โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่เป็นวัยกำลังค้นหาอัตลักษณ์ เป็นวัยที่ต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อนฝูง กลุ่มเพื่อนที่เป็นพรรคพวกเดียวกันจึงต้องมีทิศทางของพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน ดังนั้นเยาวชนจึงเรียนรู้ว่าหากการเลียนแบบพฤติกรรมให้เหมือนเพื่อนจึงจะได้รับการยอมรับในกลุ่ม (กรรต์นเปลงซ่า, 2549) ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่ต่างกันไป (Differential association Theory) ที่พิจารณามุ่งไปที่กลุ่มเพื่อน ซึ่งก่อนที่เด็กและเยาวชนจะคบเพื่อนที่กระทำความผิด ตนเองยังไม่มีความคิดโน้มเอียงที่จะกระทำผิด แต่เมื่อได้คบเพื่อนกระทำความผิดแล้วจึงได้เรียนรู้ค่านิยมทัศนคติ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มหน้าให้กระทำความผิดในที่สุดจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนเห็นว่าการกระทำความผิดเป็นของธรรมดาการจะรับพฤติกรรมนั้นมากขึ้นอยู่กับความถี่และกลุ่มเพื่อนจะมีมากเพียงใดรวมถึงคุณภาพของความสัมพันธ์ที่บุคคลนั้นมีต่อกลุ่มอีกด้วย

ซึ่งยังสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของ จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ (2543) พบว่าความประพฤติของเพื่อนมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ ธนพัฒน์ อัยวรรณ์ (2549) พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุกับความรุนแรงของการทะเลาะวิวาทสูงสุดคือ ด้านกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.10 ทั้งนี้ สาเหตุการทะเลาะวิวาทเนื่องมาจากนักเรียนจะช่วยเหลือเพื่อนที่ถูกทำร้ายร่างกาย

การปกป้องเพื่อน และสอดคล้องกับสุดาพร สิ้นประสงค์ (2550) พบว่าภาพรวมในด้านสาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อน พบว่า สาเหตุจากสังคมหรือกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

จากการพิสูจน์สมมติฐานโดยพิจารณาจากปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิดนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านจิตวิทยามีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง โดยอธิบายถึงช่วงวัยนี้เป็นช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่ค้นหาอัตลักษณ์ตนเอง ห่างจากครอบครัวและอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากขึ้น การเข้ากลุ่มกับเพื่อน ต้องการได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน เมื่อกลุ่มเพื่อนมีทิศทางพฤติกรรมไปทิศทางใดบุคคลก็จะมีทิศทางไปทางนั้นเช่นเดียวกันเพื่อต้องการการยอมรับ นอกจากนี้การบุคคลอาจจะไม่มีพฤติกรรมกระทำผิดแต่เมื่อมีการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมกระทำผิดได้เรียนรู้ ทักษะคิด ค่านิยม วิธีการ เทคนิคการกระทำผิดต่าง ๆ ก็มีโอกาที่บุคคลจะมีพฤติกรรมกระทำผิดเช่นเดียวกัน

ครอบครัวและชุมชน

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชนมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ซึ่งความผูกพันทางสังคมนี้ มีหากบุคคลไม่มีความสัมพันธ์ทางสังคมน้อยหรือไม่มีเลย ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเพราะบุคคลไม่มีสิ่งยึดมั่น ยึดเหนี่ยวที่จะไม่กระทำผิดเลย และยังสอดคล้องกับทฤษฎี

วัฒนธรรมรอง (Subculture Theory) ได้เน้นถึงความสำคัญของค่านิยมทางสังคม และชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคล ซึ่งชนชั้นในสังคมจะมีค่านิยมและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน โครงสร้างทางสังคมนั้นเป็นรากฐานของพฤติกรรมอาชญากรรม โดยเป็นตัวกีดกันไม่ให้เยาวชนจากชนชั้นต่ำของสังคมได้รับการยอมรับหรือได้สถานภาพทางสังคมเมื่อเป็นเช่นนี้พวกเขาจึงตอบโต้ปรากฏการณ์ทางสังคมนี้โดยไปรวมตัวกันและสร้างวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ซึ่งมีลักษณะตรงข้ามกับวัฒนธรรมหลักของสังคม

แต่จากผลการวิจัยพบว่าเมื่อตัวแปรด้านด้านครอบครัวและชุมชนถูกนำมาวิเคราะห์ผ่านตัวแปรแทรกซ้อนด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน ตัวแปรด้านครอบครัวกลับไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของจิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ (2543) พบว่า สภาพครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการทะเลาะวิวาท

ค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน

จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงและสามารถพยากรณ์ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงได้ สอดคล้องกับทฤษฎีการเลียนแบบ (Theory of Imitation) การเลียนแบบหรือการเอาอย่างนั้นมิได้เกิดขึ้นตามลำพัง แต่หากมีเทคนิคของการกระทำผิดที่คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นตามมาด้วย ซึ่งพฤติกรรมเลียนแบบเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง โดยเฉพาะในวัยที่กำลังค้นหาอัตลักษณ์ตนเอง ต้องการ

การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนที่เป็นพรรคพวกเดียวกันจึงต้องมีทิศทางของพฤติกรรมไปในทางเดียวกัน จึงเกิดการเรียนรู้ที่จะเลียนแบบพฤติกรรมเพื่อต้องการได้รับการยอมรับ และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential association Theory) Sutherland กล่าวว่าพฤติกรรมที่เป็นอาชญากรรมมีการเรียนรู้ด้วยการคบหาสมาคม พบปะใกล้ชิด มีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะมีอิทธิพลมากแค่ไหนขึ้นอยู่กับความถี่ กลุ่มเพื่อน และขอบเขตความสัมพันธ์ ซึ่งจะทำให้เรียนรู้ทัศนคติ ค่านิยมที่ลอกเลียนและเก็บเข้ามาด้วยความสมัครใจ บางครั้งอาจจะไม่รู้ตัว จนกลายเป็นความเคยชินว่าการกระทำผิดเหมือนเรื่องธรรมดาทั่วไป

ซึ่งยังสอดคล้องกับผลการศึกษางานวิจัยของ เฉลย คงปรีชาพันธุ์ (2544) พบว่า ความขัดแย้งเกิดขึ้นจาก ค่านิยมที่ไม่ถูกต้องระหว่างสถานศึกษา เช่น การยึดหัวเข็มขัดและเสื้อฝักงานของต่างสถาบันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ และยังสอดคล้องกับ วันเดิม มีความดี (2546) พบว่า ระบบค่านิยม เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยระบบค่านิยมนี้ยังมีประสิทธิภาพในการทำนายการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม ถึงร้อยละ 57.0

จากการพิสูจน์สมมติฐานโดยพิจารณาจากปัจจัยด้านค่านิยมการใช้ความรุนแรงในสถาบัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงโดยที่การคบเพื่อน รุ่นพี่ที่กระทำผิด หรือมีเพื่อน รุ่นพี่ที่กระทำผิด ย่อมจะส่งผลให้เกิด

พฤติกรรมการเลียนแบบเนื่องจากช่วงวัยรุ่นนี้เป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และด้วยความสนิทสนม หรือเห็นพฤติกรรมการกระทำผิดอยู่เสมอ ส่งผลให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม เปลี่ยนไป เห็นว่าการมีพฤติกรรมการกระทำผิดเป็นเรื่องปกติ การเรียนรู้วิธีการเทคนิคต่าง ๆ ในการกระทำผิด จึงส่งผลให้บุคคลมีพฤติกรรมการกระทำผิดเกิดขึ้นด้วยเช่นกัน

ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง พบว่ามีค่าเฉลี่ย 2.77 อยู่ในระดับ ปานกลาง คือการทะเลาะวิวาทอาจจะมีการใช้อาวุธและ/หรือการวางแผนมาก่อน ส่วนผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาทนั้นคือการได้รับบาดเจ็บทางร่างกายมีเลือดออกไม่มาก มีบาดแผลหรือมีบาดแผลเล็กน้อยไม่ถึงกับเป็นอันตรายและได้รับการรักษาตัวในโรงพยาบาลแต่ไม่ถึงกับการพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามใช้อาวุธมีคมในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา มีการวางแผนก่อนการทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ย 2.91 อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

แต่จากผลการศึกษางานวิจัยของธิตติมา เก่งธนะมศักดิ์ (2546) พบว่า การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของกลุ่มตัวอย่างทำให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณะ และมีการใช้อาวุธปืนยังพบว่าผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาท และ ธนพัฒน์ อัยวรรณ์ (2549) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุกับความ

รุนแรงของการทะเลาะวิวาทของนักเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับน้อยมาก

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับสูง

จากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมระดับความรุนแรงของการทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ย 2.77 อยู่ในระดับปานกลาง คือการทะเลาะวิวาทอาจจะมีการใช้อาวุธและ/หรือการวางแผนมาก่อน ส่วนผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาทนั้นคือการได้รับบาดเจ็บทางร่างกายมีเลือดออกไม่มาก มีบาดแผลหรือมีบาดแผลเล็กน้อยไม่ถึงกับเป็นอันตรายและได้รับการรักษาตัวในโรงพยาบาล แต่ไม่ถึงกับการพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามใช้อาวุธมีคมในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา มีการวางแผนก่อนการทะเลาะวิวาท มีค่าเฉลี่ย 2.91 อยู่ในระดับปานกลางเช่นกันการพิสูจน์สมมติฐานระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ผลการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่เนื่องจากการคบเพื่อนที่กระทำผิดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัด

รัฐบาลและเอกชนมีความแตกต่างกันการที่นักเรียน นักศึกษาคบเพื่อนที่กระทำผิด พบว่ามีแนวโน้มที่นักเรียน นักศึกษา จะมีพฤติกรรมกระทำผิดเหมือนเพื่อน ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมก้าวร้าวทะเลาะวิวาทรุนแรงมากขึ้นได้

จากผลการศึกษาสอดคล้องทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) เมื่อเยาวชนไม่มีความผูกพันทางสังคม บุคคลนั้นย่อมไม่สนใจการกระทำหรือพฤติกรรมที่จะส่งผลต่อสังคมเพียงใด และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการคบเพื่อนที่กระทำผิด (Differential Association) เมื่อเยาวชนมีการคบเพื่อนที่กระทำผิด ก็จะเกิดการเรียนรู้ เลียนแบบพฤติกรรมกระทำผิดรับเอาค่านิยม ทศนคติ มาไว้ในตัวเอง เมื่อเห็นบ่อยครั้งเข้า ก็จะคิดว่าพฤติกรรมกระทำผิดเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมกระทำผิดในเยาวชนที่มีการคบเพื่อนที่กระทำผิด

แต่ผลการศึกษางานวิจัยของ ธิติมา เก่งธนะมศักดิ์ (2546) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรุนแรงในการทะเลาะวิวาท คิดเป็นร้อยละ 52.83 เมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้อาวุธปืนในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทซึ่งเป็นอาวุธที่มีความรุนแรงต่อผลที่ได้รับเป็นอย่างมาก และจากสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีความเจริญเข้ามาเป็นอย่างมากส่งผลให้สังคมมีความผูกพันกันน้อย ดังนั้นผู้ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทจึงไม่สนใจต่อผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมจากการทะเลาะวิวาทและธนพัฒน์ อัยวรรณ (2549) กลับพบว่า นักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีระดับความรุนแรงของการทะเลาะวิวาทที่มี

ความรุนแรงโดยภาพรวม มีระดับความรุนแรงมาก คิดเป็นร้อยละ 44.50 รองลงมา คือ ระดับรุนแรงปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 39.70 และระดับรุนแรงน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.80

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในภาครัฐมีน้อยกว่าระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในภาคเอกชน

จากการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในภาครัฐและระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในภาคเอกชน พบว่า ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลมีค่าเฉลี่ย 2.73 และเอกชน มีค่าเฉลี่ย 2.78 อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับค่า P มีค่า 0.58 (มากกว่า 0.05) พบว่า ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชนไม่มีความแตกต่าง

จากการพิสูจน์สมมติฐานระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในภาครัฐมีน้อยกว่าระดับพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษาในภาคเอกชนพบว่า ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการคบเพื่อนที่กระทำผิดของสถานศึกษาอาชีวศึกษาสังกัดรัฐบาล และเอกชน มีความแตกต่างกัน ซึ่งการคบเพื่อนที่กระทำผิดย่อมมีแนวโน้มที่จะทำให้นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมกระทำผิดตามไปด้วย และด้วย

ช่วงวัยที่ติดเพื่อน เชื่อเพื่อน ต้องการให้เพื่อนยอมรับ จึงเรียนรู้พฤติกรรมกระทำผิดจากเพื่อนและเลียนแบบบ้าง ซึ่งถ้าหาก ครู อาจารย์ ไม่มีการสอดส่องดูให้ทั่วถึง ย่อมส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทเพิ่มมากขึ้นและอาจจะส่งผลต่อการเพิ่มระดับความรุนแรงของการทะเลาะวิวาทให้สูงขึ้นอีกด้วย

■ ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรกำหนดนโยบายและมาตรการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายกันของนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้สถาบัน สถานศึกษา หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวปฏิบัติทั้งมาตรการเชิงรุก มาตรการต่อเนื่อง มาตรการทางสังคมและมาตรการทางกฎหมาย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านจิตวิทยาและด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิดส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงและด้วยช่วงวัยที่กำลังเป็นวัยเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ การเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของวัยนี้ส่งผลให้วัยนี้เป็นวัยที่มีความอ่อนไหวในการกระทำที่ไม่ถูกต้องจากสภาวะจิตใจ แรงขับความต้องการภายในจิตใจที่กำลังสับสน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นักศึกษา ทั้งครอบครัวและสถานศึกษา ควรร่วมมือกันให้มีการส่งเสริมแรงกระตุ้นทางบวก เช่น การส่งเสริมทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เวทีแสดงความ

สามารถ ดนตรี กีฬา ศิลปะ ให้เยาวชนได้แสดงความสามารถ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชนนั้น ถึงแม้จะส่งต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงโดยผ่านปัจจัยด้านค่านิยม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากสถาบันครอบครัวและชุมชนเข้มแข็ง มุ่งเน้นไปที่เด็กและเยาวชนที่จะเป็นผู้ใหญ่ในสังคม โดยให้ความสำคัญการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ความเข้าใจ มีความอบอุ่นในครอบครัว และนอกจากนี้ในชุมชนก็ควรจะมีมาตรการในการสอดส่องดูแลลูกหลานอย่างทั่วถึง ก็จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีความเข้มแข็งเมื่อเข้าสู่สังคม

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำความผิดส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงจะเห็นได้ว่า เด็กและเยาวชนคบเพื่อนที่กระทำความผิดก็จะเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้น เพื่อต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ดังนั้นสถานศึกษาควรจะมีการคัดกรองนักเรียน นักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชน ควรจะมีการคัดกรองนักเรียนก่อนรับเข้าศึกษา และควรมีการตรวจตรา ควบคุม อาวุธ สิ่งของมีคม หรืออุปกรณ์การเรียนที่สามารถดัดแปลงเป็นอาวุธได้

1.4 ครู อาจารย์ควรจะสอดส่อง ชี้แนะ และเข้มงวดกับพฤติกรรมกระทำผิดของนักเรียน นักศึกษา ให้มากขึ้น จะทำให้การเฝ้าระวังและป้องกันผลเสียที่จะตามมา มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยเพราะในทุก ๆ สถาบันมีระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง การคบเพื่อน การรับเอาค่านิยมต่าง ๆ มาจึงเป็นไปได้โดยง่าย โดยสิ่งเหล่านี้มักจะเกิดขึ้นในสถาบันเพราะการ

ที่นักเรียน นักศึกษา จะมาเจอกับเพื่อนหรือรุ่นพี่ได้นั้นส่วนใหญ่จะอยู่ในสถาบัน

1.5 จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าสถานศึกษาเอกชนมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงมากกว่าสถานศึกษาภาครัฐ ดังนั้นสถานศึกษาเอกชนควรจะมีเกณฑ์การคัดกรองนักศึกษาก่อนรับเข้าศึกษา เช่น การตรวจสอบประวัติโดยละเอียด เพื่อเป็นการป้องกันนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเข้ามาปะปนและถ่ายทอดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงให้กับนักศึกษาในสถานศึกษาคนอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีศึกษากำทำวิจัยในเชิงคุณภาพพร้อมด้วย เพื่อทำความเข้าใจปัญหาในเชิงลึก ซึ่งจะส่งผลไปยังการแก้ไขปัญหาที่ตรงประเด็นมากขึ้น

2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปหากวัตถุประสงค์มีการเปรียบเทียบ หรือต้องการเปรียบเทียบความแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มควรที่จะเก็บในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด

■ บรรณานุกรม

จิตาภา สิบวงษ์. (2553). *สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท: กรณีศึกษานักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษา โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่วงกลสยาม) เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.*

- จิรพัฒน์ พรหมสิทธิการ. (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา: ศึกษา กรณีเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลย คงปรีพันธ์. (2544). *ปัญหาและมาตรการป้องกันแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา กลุ่มช่างอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี. (2554). *ทฤษฎีอาชญาวิทยาร่วมสมัยกับการวิจัยทางด้านอาชญาวิทยา ในปัจจุบัน*. นนทบุรี: หินทรายการพิมพ์.
- ณัฐฐนิช กาญจโนภาส. (2550). *การเสพติดเกม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กัญจวรรณ กิตติพร. (2550). *จิตวิทยาทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 4). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์. (2546). *สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2549). *การศึกษสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท ของนักเรียนอาชีวศึกษา เอกชน*. กรุงเทพมหานคร.
- ยิ่งภัสสร พิมพ์สัย. (2555). *ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักเรียน อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง.
- รุจิราพร หงส์ทอง. (2550). *การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเฝ้าระวังและเตือนเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร*.
- วัชรพันธ์ ประดิษฐพงษ์. (2544). *การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 7*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันเต็ม มีความดี. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา ประเภทช่าง อุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณีนพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิโรจน์ อารีย์กุล. (ม.ป.ป.). *พัฒนาการทางด้านสังคมจิตวิทยาของวัยรุ่น*. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2556. จาก http://www.teenrama.com/dad_mam/old_dad_mam24.htm
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2555). *มาตรการของเจ้าหน้าที่ตำรวจและมาตรการทางสังคมกับการ แก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาต่างสถาบัน*. กรุงเทพมหานคร. ผู้แต่ง.
- สุนีย์ กัลยะจิตร. (2556). *ปัญหาการกระทำผิด*

- ของเด็กและเยาวชน: แนวทางการป้องกันและการแก้ไข. กรุงเทพมหานคร: สันทวีพรินติ้ง.
- เสนห์ เสถียรพงศ์. (2540). *การก่อเหตุทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โสภณัท นุชนารถ. (ม.ป.ป.). *ค่านิยม (value)*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, คณะครุศาสตร์.
- อัจฉรา ทองตัน. (2536). *การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อุษารัตน์ นิตยารมย์. (2548). *กระทรวงศึกษาธิการกับการจัดการแก้ไขปัญหทะเลาะวิวาทของ นักเรียนอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Cloward, R., & Ohlin, L. (1961). *Delinquency and opportunity*. New York: Free Press.
- Cullen, F.T., & Agnew, R. (2003). *Criminological theory: Past to present essential readings* (2nd ed). Los Angeles: Roxbury Press.
- Glaser. (1967). *Strauss the discovery of grounded theory*. Chicago, Il: Aldine Publishing.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of delinquency*. Berkeley, University of California Press.
- Schrag, C. (1971). *Crime and justice: American style*. Washington, DC: Government Printing Office.
- Shelley, J. F. (2000). *Criminology* (3rd ed.). California: Wadsworth.
- Shoemaker, D.J. (1990). *Theories of delinquency: An examination of explanations of delinquency behavior* (2nd ed.). New York: Oxford University Press.
- Siegle, L.J. (2000). *Criminology* (7th ed.). California: Wadsworth Thomason Learning.